

POLITECHNIKA KRAKOWSKA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2016/2017

Wydział Inżynierii Środowiska

Kierunek studiów: Gospodarka przestrzenna

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Kod kierunku: 4

Stopień studiów: I

Specjalności: Gospodarka przestrzenna

1 INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

NAZWA PRZEDMIOTU	Geografia ekonomiczna
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	Economic geography
KOD PRZEDMIOTU	GP-1/B6
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty podstawowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	3.00
SEMESTRY	3

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	LABORATORIUM	LABORATORIUM KOMPUTERO- WE	PROJEKT	SEMINARIUM
3	30	15	0	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu geografii ekonomicznej

Cel 2 Zapoznanie studenta z podstawowymi metodami stosowanymi w geografii ekonomicznej

Cel 3 Zapoznanie studentów z mechanizmami rozwoju gospodarczego oraz roli relacji przestrzennych w rozwoju gospodarczym

Cel 4 Nabycie umiejętności analiz przestrzennych

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

- 1 znajomość podstawowych elementów matematyki
- 2 umiejętność obsługi komputera w stopniu podstawowym
- 3 wiedza geograficzna realizowana przez program nauczania w szkole ponadgimnazjalnej

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza Student definiuje i opisuje podstawowe pojęcia z zakresu geografii ekonomicznej

EK2 Wiedza Student potrafi dokonać analizy stanu wiedzy na temat współczesnego rozwoju społeczno-gospodarczego w warunkach globalizacji

EK3 Umiejętności Student potrafi analizować zagadnienia społeczno-gospodarcze w różnych skalach przestrzennych

EK4 Umiejętności Student rozumie relacje przestrzenne pomiędzy poszczególnymi sferami gospodarki, uwarunkowania lokalizacyjne produkcji i usług

EK5 Umiejętności Wizualizacja danych i analiza przestrzenna

EK6 Kompetencje społeczne Student potrafi pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad wyznaczonym zadaniem

6 TREŚCI PROGRAMOWE

ĆWICZENIA		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
C1	Obliczanie ruchu naturalnego ludności. Typologia ruchu naturalnego ludności (typologia Webba). Analiza przestrzenna ruchu naturalnego ludności.	2
C2	Analiza ruchu naturalnego ludności dla dwóch okresów czasowych. Prezentacja i interpretacja graficzna wyników.	4
C3	Wybór optymalnej lokalizacji dla działalności komercyjnych i usług publicznych.	2
C4	Koncentracja zjawisk społeczno-gospodarczych w przestrzeni (iloraz lokalizacji, krzywa Lorenza, współczynnik koncentracji Giniego)	5
C5	Przepływy i przemieszczenia (macierz input-output, diagram wektorowy, kartogram wstęgowy)	2

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Wprowadzenie do geografii ekonomicznej. Przedmiot i działy geografii ekonomicznej. Podstawowa terminologia.	2
W2	Rozwój ludności świata. Cykl demograficzny: pierwsze i drugie przejście demograficzne. Polityka demograficzna i migracyjna państw. Wpływ struktur demograficznych na rozwój gospodarczy.	2
W3	Pierwszy sektor gospodarki. Czynniki mające wpływ na rozwój rolnictwa. Systemy produkcji rolniczej. Rola rolnictwa w gospodarce. Wspólna polityka rolna UE. Zielona rewolucja. Teoria lokalizacji rolnictwa von Thünera.	2
W4	Klasyfikacje działalności przemysłowej. Lokalizacja absolutna i względna. Czynniki lokalizacji. Teoria ośrodków centralnych Christallera: funkcje centralne, rozmieszczenie usług.	2
W5	Teoria lokalizacji przemysłu Webera. Model maksymalizacji zysku Lscha. Macierz behawioralna Preda. Model Smitha i Rawstorna przestrzennych granic zyskowności. Długie fale i fazy cyklu Kondratiewa. Przestrzenny podział pracy. Model przedsiębiorstwa wielozakładowego Humphrysa. Skutki przestrzenne funkcjonowania cyklu życiowego produktu. Teoria elastycznej organizacji produkcji.	2
W6	Zmiany tendencji lokalizacyjnych. Racjonalizacja i restrukturyzacja. Internacjonalizacja i globalizacja. Dostawy just-in-time i elastyczna produkcja. Lokalizacja przemysłu a ochrona środowiska. Przyczyny migracji przemysłu na tereny wiejskie.	2
W7	Czynniki lokalizacji przemysłu high-tech. Reguła koherencji lokalizacyjnej. Koncentracja przestrzenna przemysłu zaawansowanego technologicznie. Skutki deindustrializacji. Delokalizacja. Reindustrializacja.	2
W8	Interwencjonizm państwowy. Instrumenty wsparcia inwestycji w Polsce. Zachęty inwestycyjne a polityka UE. Specjalne strefy ekonomiczne jako element polityki regionalnej. Krytyka SSE. Zmiany idei SSE. Współczesna polityka rządu wobec SSE w Polsce.	2
W9	Koncentracja przestrzenna działalności gospodarczej. Koncentracja produkcji/usług (korzyści skali). Koncentracja kapitału (organizacyjna). Koncentracja przestrzenna (aglomeracja). Typy aglomeracji przestrzennej: okrąg Marshallowski, hub & spoke, platforma satelicka, grono przedsiębiorczości (klaster). Diament korzyści aglomeracji Portera. Kluczowe cechy skupienia regionalnego wg Garofoli.	2
W10	Rola dodatnich i ujemnych sprzężeń zwrotnych w powstawaniu i rozwoju struktur przestrzennych. Koncepcja okien sposobności lokalizacyjnych. Koncepcja zależności od ścieżki. Uwieszenie na ścieżce.	2
W11	Rdzeń-peryferie. Teoria biegunów wzrostu. Efekty rozprzestrzeniania i wymywania. Dyfuzja hierarchiczna i zaraźliwa. Teoria etapów rozwoju Friedmanna. Model polaryzacyjno-dyfuzyjny a zrównoważony rozwój.	2

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W12	Czynniki lokalizacji centrów outsourcingowych. Znaczenie centrów outsourcingowych dla gospodarki lokalnej. Czynniki zróżnicowania centrów outsourcingowych w Polsce. Centra outsourcingowe w Polsce na tle Europy i świata.	2
W13	Dostępność przestrzenna. "Kurczenie się świata". Implozja miejska. Przepływy w przestrzeni: Triada Ullmana. Reguła Toblera. Opór odległości. Model potencjału. Dostępność, powiązania transportowe a rozwój lokalny i regionalny.	2
W14	Osadnictwo a środowisko geograficzne. Przestrzenne typy układów osadniczych. Reguła wielkości-kolejności. Model merkantylistyczny rozwoju sieci miejskiej.	2
W15	Oddziaływanie człowieka na środowisko. Ochrona fauny a rozwój turystyki masowej, infrastruktury stałej i okresowej oraz transportu. Polityka globalna, narodowa i lokalna a ochrona w ramach programu Natura 2000. Dostępność komunikacyjna a ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych w parkach narodowych.	2

7 NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykłady

N2 Dyskusja

N3 Prezentacje multimedialne

N4 Praca w grupach

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	45
Egzaminy i zaliczenia w sesji	5
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta	70
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Test

F2 Ćwiczenie praktyczne

F3 Projekt indywidualny

F4 Projekt zespołowy

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1 Średnia ważona ocen formujących

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

W1 Zaliczenie przedmiotu

W2 Zaliczenie przedmiotu: pozytywne zaliczenie wszystkich ćwiczeń oraz testu końcowego

OCENA AKTYWNOŚCI BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA

B1 Projekt indywidualny

B2 Projekt zespołowy

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 2.0	Student nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć z zakresu geografii ekonomicznej. Student nie definiuje podstawowe pojęcia z zakresu geografii ekonomicznej. Brak terminowego zaliczenia prac związanych z efektem kształcenia.
NA OCENĘ 3.0	Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu geografii ekonomicznej
NA OCENĘ 3.5	Student porównuje pojęcia z zakresu geografii ekonomicznej
NA OCENĘ 4.0	Student dokonuje analizy podstawowych pojęć z zakresu geografii ekonomicznej
NA OCENĘ 4.5	Student posiada szczegółową wiedzę na temat geografii ekonomicznej
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w sposób wyczerpujący
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 2.0	Student nie potrafi podać przykładów wpływu globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy. Brak terminowego zaliczenia prac związanych z efektem kształcenia.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi podać przykłady wpływu globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi podać przykłady wpływu globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy oraz zna główne teorie wyjaśniające globalizację

NA OCENĘ 4.0	Student potrafi wyjaśnić wpływ globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy na wybranych przykładach
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi wyjaśnić wpływ globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy w różnych skalach przestrzennych
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi wyjaśnić wpływ globalizacji na rozwój społeczno-gospodarczy w różnych skalach przestrzennych i dokonać jego oceny z punktu widzenia rozwoju krajów na różnym poziomie rozwoju
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 2.0	Student nie potrafi podać przykłady zjawisk społeczno-gospodarczych w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej. Brak terminowego zaliczenia prac związanych z efektem kształcenia.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi podać przykłady zjawisk społeczno-gospodarczych w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi wymienić zjawiska społeczno-gospodarcze występujące w różnych skalach przestrzennych oraz określić ich wpływ na rozwój gospodarczy
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi zinterpretować zjawiska społeczno-gospodarcze występujące w różnych skalach przestrzennych
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi zinterpretować zjawiska społeczno-gospodarcze występujące w różnych skalach przestrzennych oraz wyjaśnić ich wpływ na rozwój gospodarczy
NA OCENĘ 5.0	Student rozumie powiązania zjawisk i procesów społeczno-gospodarczych w różnych skalach przestrzennych oraz potrafi je samodzielnie zinterpretować w oparciu o dane źródłowe
EFEKT KSZTAŁCENIA 4	
NA OCENĘ 2.0	Student nie potrafi wymienić czynniki lokalizacji. Brak terminowego zaliczenia prac związanych z efektem kształcenia.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi wymienić czynniki lokalizacji
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi ocenić ważność poszczególnych czynników lokalizacji dla różnych działalności gospodarczych
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi ocenić ważność poszczególnych czynników lokalizacji dla różnych działalności gospodarczych na różnym etapie ich rozwoju
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi dokonać optymalnej lokalizacji podstawowych działalności gospodarczych
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi dokonać optymalnej lokalizacji różnych działalności gospodarczych
EFEKT KSZTAŁCENIA 5	

NA OCENĘ 2.0	Student nie potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie podstawowym oraz zinterpretować główne prawidłowości analizowanego zjawiska społeczno-ekonomicznego. Brak terminowego zaliczenia prac związanych z efektem kształcenia.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie podstawowym oraz zinterpretować główne prawidłowości analizowanego zjawiska społeczno-ekonomicznego
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie średnim oraz zinterpretować główne prawidłowości analizowanego zjawiska społeczno-ekonomicznego
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie bardziej zaawansowanym oraz zinterpretować analizowane zjawisko społeczno-ekonomiczne
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie bardziej zaawansowanym oraz dokonać pogłębionej interpretacji analizowanego zjawiska społeczno-ekonomiczne
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi opracować dane w oparciu o podstawowe miary statystyczne, poprawnie opracować kartograficznie na poziomie zaawansowanym oraz dokonać analizy przestrzennej analizowanego zjawiska społeczno-ekonomicznego
EFEKT KSZTAŁCENIA 6	
NA OCENĘ 2.0	Student nie potrafi samodzielnie wykonać poleconego zadania. Brak terminowego zaliczenia prac związanych z efektem kształcenia.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną i zespołową
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną i zespołową. W pracy zespołowej potrafi dopasować do projektu właściwy typ przywództwa
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną i zespołową. W pracy zespołowej potrafi dopasować do projektu właściwy typ przywództwa, zastosować techniki redukcji nadmiernego konformizmu i nonkonformizmu społecznego
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi zaplanować pracę indywidualną i zespołową. W pracy zespołowej potrafi dopasować do projektu właściwy typ przywództwa, zastosować techniki redukcji nadmiernego konformizmu i nonkonformizmu społecznego. Potrafi zaprojektować efektywną sieć interakcji społecznych

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKT KSZTAŁCENIA	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO SZCZEGÓŁOWYCH EFEKTÓW ZDEFINIOWANYCH DLA PROGRAMU	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W02 K_W15	Cel 1	C1 C4 W1 W2 W3 W4 W7 W10 W11 W15	N1 N2	F1 F3 P1
EK2	K_W02 K_W15	Cel 3 Cel 4	W3 W5 W7 W8 W10 W11	N1 N2	F1 P1
EK3	K_W02 K_W15	Cel 2 Cel 3 Cel 4	C1 C2 C4 C5 W1 W4 W5 W6 W7 W8 W12	N1 N2 N3 N4	F2 F3 F4 P1
EK4	K_W02 K_W15	Cel 3 Cel 4	W3 W4 W5 W6 W7 W8	N2 N4	F2 F3 F4 P1
EK5	K_W02 K_W15	Cel 2 Cel 3 Cel 4	C1 C2 C3 C4 C5 W1	N2 N3 N4	F2 F3 F4 P1
EK6	K_W02 K_W15	Cel 2 Cel 4	C1 C2 C3 C4 C5	N2 N3 N4	F2 F3 F4 P1

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA

- [1] | Domanski R. — *Geografia ekonomiczna. Ujęcie dynamiczne*, Warszawa, 2006, PWN
- [2] | Kucinski K. (red.) — *Geografia ekonomiczna*, Kraków, 2009, Wolters Kluwer Business

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] | Domański B. — *Kapitał zagraniczny w przemyśle Polski*, Kraków, 2001, IGiGP UJ
- [2] | Kuciński A. — *Teorie lokalizacji działalności gospodarczej, [w:] Geografia ekonomiczna*, Warszawa, 1997, SGH
- [3] | Wieloński A. — *Geografia przemysłu*, Warszawa, 2005, PWN
- [4] | Czerny M., Łuczak R., Makowski J — *Globalistyka. Procesy globalne i ich lokalne konsekwencje*, Warszawa, 2007, PWN
- [5] | Dutkowski M. — *Konflikty środowiskowe w ujęciu wielodyscyplinarnym*, Biuletyn KPZK PAN, 1996, z. 159

LITERATURA DODATKOWA

- [1] | podawane na bieżąco publikacje związane z treścią wykładu

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr Agnieszka Sobala-Gwosdz (kontakt: asobala@poczta.fm)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

1 doktor Agnieszka Sobala-Gwosdz (kontakt: asobala@poczta.fm)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....